

Circulaire CBFA_2008_25 dd. 10 december 2008

Vaststelling van het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en van de waarborg, zoals bedoeld in artikel 26, §1, 5 van de WAP

* *In de tekst moeten de woorden "de CBFA" / "de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiwezen" worden vervangen door de woorden "de FSMA" / "de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten", als gevolg van het zogenaamde "Twin Peaks"-toezichtmodel, ingevoerd door het Koninklijk Besluit van 3 maart 2011 betreffende de evolutie van de toezichtsarchitectuur voor de financiële sector, in werking getreden op 1 april 2011.*

Toepassingsveld:

Pensioeninstellingen onderworpen aan de WAP.

Samenvatting/Doelstelling:

Op grond van artikel 26, §1, 5 van de WAP dienen de pensioeninstellingen op de jaarlijkse pensioenfiche het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en van de rendementswaarborg bedoeld in artikel 24 van de WAP te vermelden. Deze circulaire beschrijft de verwachtingen van de CBFA omtrent de toepassing van deze informatieverplichting.

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Inleiding

Artikel 26, §1 van de WAP schrijft voor dat aan de aangeslotenen jaarlijks een pensioenfiche moet worden meegedeeld. Daarop dienen een aantal gegevens te worden vermeld met betrekking tot de individuele pensioenaanspraken van de aangeslotenen, zoals de verworven reserves, de verworven prestaties en de bedragen die overeenstemmen met de minimale rendementswaarborgen, bedoeld in artikel 24. De wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening heeft deze bepaling gewijzigd en heeft een nieuw op de pensioenfiche te vermelden gegeven aan artikel 26, §1 toegevoegd, met name het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en de waarborg.

Artikel 26, §1 bepaalt thans:

De pensioeninstelling of de inrichter zelf, indien deze laatste daar om vraagt, deelt ten minste éénmaal per jaar aan de aangeslotenen, behalve aan de rentegenieters, een pensioenfiche mee waarop ten minste volgende gegevens worden vermeld:

[...]

5° het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en van de waarborg bedoeld in artikel 24.

In deze circulaire wordt deze bepaling nader toegelicht. Daarbij wordt vooreerst nader bepaald hoe het begrip actueel financieringsniveau dient te worden begrepen bij de verschillende types pensioen-

instellingen (verzekeringsondernemingen en IBP's). Vervolgens wordt verder ingegaan op de wijze waarop het financieringsniveau op de pensioenfiche moet worden vermeld.

Begrip financieringsniveau

Het financieringsniveau drukt de verhouding uit tussen een aantal bezittingen enerzijds en een aantal verplichtingen anderzijds. De in aanmerking te nemen bezittingen en verplichtingen verschillen naargelang de aard van de pensioeninstelling.

a) bezittingen

Bij een IBP wordt het financieringsniveau uitgedrukt door de *activa* van de IBP te vergelijken met de verplichtingen.

Bij een verzekeringsonderneming dient de vergelijking te worden gemaakt tussen de *reserves* en de verplichtingen. In het geval van een groepsverzekering omvatten de reserves die in aanmerking moeten worden genomen zowel de reserves op de individuele overeenkomsten als de reserves in het eventuele financieringsfonds.

b) verplichtingen

De verplichtingen ten opzichte waarvan de bezittingen moeten worden vergeleken zijn de verworven reserves en de waarborgen bedoeld in artikel 24 van de WAP. De situatie is dezelfde voor verzekeringsondernemingen en IBP's.

De verworven reserves dienen in het pensioenreglement te worden bepaald. Deze mogen niet minder bedragen dan de minimale verworven reserves, berekend overeenkomstig de bepalingen van de WAP en het K.B.-WAP.

De waarborg in artikel 24 valt uiteen in twee onderdelen, de waarborg 24, §1 op de werknemersbijdragen en de waarborg 24, §2 op de werkgeversbijdragen. Bij de berekening van het financieringsniveau dient rekening te worden gehouden met het gecumuleerde bedrag van beide waarborgen.

c) waardering en tijdstip van vaststelling

De bezittingen en de verplichtingen dienen op hetzelfde ogenblik te worden gewaardeerd en vastgesteld. Het ogenblik waarop wordt gewaardeerd dient ook van jaar tot jaar constant te blijven (bv. 1 januari of het tijdstip van de jaarlijkse aanpassing van de contracten).

De regels voor de waardering van de activa bij een IBP dienen dezelfde te zijn als degene op grond waarvan de IBP rapporteert aan de CBFA of, in voorkomend geval, aan de buitenlandse toezichthouder in het kader van het prudentieel toezicht.

Globale benadering van het financieringsniveau

Gelet op het feit dat de activa of reserves met betrekking tot een pensioenregeling vaak niet of niet volledig geïndividualiseerd zijn, mogen de pensioeninstellingen, of in voorkomend geval de inrichters, het financieringsniveau van de verworven reserves en de waarborgen globaal – dit wil zeggen voor alle aangeslotenen van eenzelfde pensioentoezegging samen – berekenen. Het actuele financieringsniveau wordt aldus berekend door de som van de bezittingen te delen door de som van de verplichtingen.

De bezittingen en verplichtingen die daarbij in rekening moeten worden gebracht zijn enkel deze die betrekking hebben op de pensioentoezegging op grond waarvan de fiche wordt uitgereikt.

Voor een IBP die meerdere pensioenregelingen beheert, betekent dit dat uitsluitend rekening wordt gehouden met het deel van de activa dat wordt aangehouden in het kader van de financiering van de pensioentoezegging in kwestie. Het relevante deel van de activa wordt bepaald overeenkomstig de statuten, de beheersovereenkomst en/of het financieringsplan.

Wat de verplichtingen betreft wordt per aangeslotene rekening gehouden met het hoogste bedrag van de verworven reserve en de waarborg. In formulevorm wordt dit als volgt weergegeven:

Verzekeringsonderneming: per pensioentoezegging	IBP: per pensioentoezegging
$FN = \frac{\sum rescontr(+financieringsfonds)}{\sum MAX(verworvenreserves, art.24)}$	$FN = \frac{\sum activa}{\sum MAX(verworvenreserves, art.24)}$

Het financieringsniveau dient te worden weergegeven als een percentage. Indien alle verplichtingen volledig gefinancierd zijn kan echter worden volstaan met de vermelding "volledig gefinancierd".

De pensioeninstellingen en inrichters dienen er zich rekenschap van te geven dat het financieringsniveau dat op deze manier wordt berekend, niet noodzakelijk een exacte weerspiegeling vormt van de individuele pensioenaanspraken van elke aangeslotene afzonderlijk. Wanneer bij de opstelling van de fiches gebruik wordt gemaakt van deze berekeningsmethode dient dan ook duidelijk te worden vermeld dat het vermelde financieringsniveau het resultaat is van een globale berekening en geen aanduiding geeft van het financieringsniveau van de individuele aanspraken.

Dit is niet nodig indien het globale financieringsniveau meer bedraagt dan 100% en er op de pensioenfiche wordt volstaan met de vermelding "volledig gefinancierd". In dergelijk geval zijn immers noodzakelijkerwijs ook alle individuele pensioenaanspraken volledig gefinancierd.

Alternatieve berekeningswijze

Pensioeninstellingen, of in voorkomend geval inrichters, die dit wensen mogen ervoor opteren om in plaats van een globaal financieringsniveau een geïndividualiseerd financieringsniveau op de pensioenfiche te vermelden.

Bij een individuele benadering worden de bezittingen en de verplichtingen niet op het niveau van de pensioentoezegging als geheel beoordeeld, maar op het niveau van elke individuele aangeslotene.

Een individuele berekeningswijze dient gebaseerd te zijn op de regels die in de wetgeving worden voorgeschreven voor de verdeling van reserves en/of activa in het geval van het verdwijnen van de inrichter¹. Pensioeninstellingen kunnen er in voorkomend geval voor opteren om afzonderlijke financieringsniveaus te berekenen voor de verworven reserves enerzijds en de waarborgen anderzijds.

Een alternatieve berekeningswijze mag er in geen geval toe leiden dat op de pensioenfiche van een bepaalde aangeslotene zou worden vermeld dat de pensioenrechten volledig gefinancierd zijn, terwijl er in werkelijkheid onvoldoende reserves of activa zijn om, in geval van een verdeling, de volledige aanspraken van die aangeslotene te dekken.

¹ Artikel 25 WAP; artikel 14-4 t.e.m. 14-6 van het K.B.-WAP; artikel 50 van het K.B.-Leven; artikel 122 van de WIBP.

Instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening

Voor IBP's vloeit de verplichting tot mededeling van het actuele financieringsniveau eveneens voort uit artikel 96, 4^e lid van de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (WIBP). Deze bepaling is van belang voor de activiteiten van IBP's die niet zijn onderworpen aan de WAP, in het bijzonder voor hun grensoverschrijdende activiteiten. Voor wat de Belgische pensioenactiviteiten betreft wordt geacht aan de voorwaarden van artikel 96, 4^e lid WIBP inzake het actuele financieringsniveau te zijn voldaan, van zodra de IBP het actuele financieringsniveau mededeelt rekening houdend met de bepalingen van de WAP en deze circulaire.

De Voorzitter,

Jean-Paul SERVAIS.